

Informator: 6766, **Broj odluke:** 38541/21, **Datum odluke:** 08.11.2022., **Područje:** Europsko i međunarodno pravo, **Sud:** Europski sud za ljudska prava, **Poveznica:** <https://informator.hr/sentences/otp-banka-d-d-i-drugi-protiv-hrvatske>

Sentenca

OTP BANKA D.D. I DRUGI PROTIV HRVATSKE

Odlučivanje o pravilnosti tumačenja prava EU-a nije u nadležnosti ESLJP-a, a za ocjenu poštenosti postupka dovoljno je da se razlozi koje su naveli domaći sudovi ne mogu smatrati proizvoljnima ili očito nerazumnima.

Kolektivni spor

Odlukom o nedopuštenosti zahtjeva Europski sud za ljudska prava (u nastavku teksta: ESLJP) zajednički je odlučio o zahtjevima koje su podnijele OTP banka d. d., Raiffeisenbank Austria d. d., Erste&Steiermärkische banka d. d., Privredna banka Zagreb d. d. i Addiko Bank d. d.

Predmet se odnosi na navodnu nepoštenost parničnog postupka pred trgovačkim sudovima u vezi s kolektivnim potrošačkim sporom.

U tom je sporu donesena odluka u kojoj je utvrđeno da su banke u ugovorima o kreditu indeksiranim u švicarskim francima ili denominiranim u toj valuti koristile nevaljane i nepoštene ugovorne odredbe i time povrijedile prava i kolektivne interese potrošača.

Presudom od 4. srpnja 2013. Trgovački sud u Zagrebu presudio je protiv banaka, a nakon njihovih žalbi ta je presuda djelomično potvrđena, a djelomično ukinuta presudom Visokog trgovačkog suda od 13. lipnja 2014. U reviziji koju su podnijele Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, banke su od toga suda tražile da određena pitanja vezana uz primjenu prava Europske unije uputi Sudu Europske unije (u nastavku teksta: Sud EU) na prethodnu odluku.

Odlukom od 9. travnja 2015. Vrhovni sud odbio je reviziju, bez da je obrazložio zbog čega smatra da nije potrebno podnijeti zahtjev za prethodnu odluku. To je jedan od razloga zbog kojih je Ustavni sud 13. prosinca 2016. ukinuo presudu.

U ponovljenom postupku Vrhovni sud je u odluci od 3. listopada 2017. obrazložio zbog čega ne smatra važnim podnijeti zahtjev za prethodnu odluku Sudu EU-a. Obrazložio je da se Direktiva o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (93/13/EEZ) ne primjenjuje u ovom predmetu jer su predmetni ugovori o zajmu sklopljeni prije nego što je Republika Hrvatska pristupila Europskoj uniji 1. srpnja 2013., pozivajući se na takvu sudsku praksu Suda EU-a. Tom je odlukom Vrhovni sud također ukinuo drugostupanjsko rješenje Visokog trgovačkog suda od 13. lipnja 2014. i vratio predmet na ponovni postupak.

U ponovljenom postupku, Visoki trgovački sud je 14. lipnja 2018. odbio žalbe banaka i potvrdio prvostupanjsku presudu Trgovačkog suda od 4. srpnja 2013. kojom je presuđeno protiv banaka.

U ponovno podnesenoj reviziji banke su zatražile da se Sudu EU-a upute druga pitanja. Vrhovni sud odbio je reviziju 3. rujna 2019., a banke su se obratile Ustavnom sudu navodeći da Vrhovni sud nije odgovorio na argumente stranaka za podnošenje drugog seta pitanja Sudu EU-a.

Ustavni sud odbio je ustavne tužbe banaka i naveo da se Direktiva o nepoštenim ugovornim uvjetima ne primjenjuje jer su predmetni ugovori o kreditu sklopljeni prije pristupanja Hrvatske Europskoj uniji te da su sva pitanja koja se tiču primjene prava Europske unije za koja su banke tražile da ih se uputi, već protumačena od Suda EU-a i da, stoga, iako u svojoj presudi od 3. rujna 2019. Vrhovni sud nije odgovorio na argumente banaka podnositeljica, to nije učinilo postupak nepoštenim.